

Presentatie door de heer Theo Kralt met als onderwerp: Erfgoedbeleid van de gemeente Oirschot

De gemeente Oirschot heeft heel veel erfgoed. Dit gebied kent dan ook een lange bewoning. Het Vrijthof was waarschijnlijk in de 5de – 6de eeuw na Christus al bewoond.

De gemeente heeft:

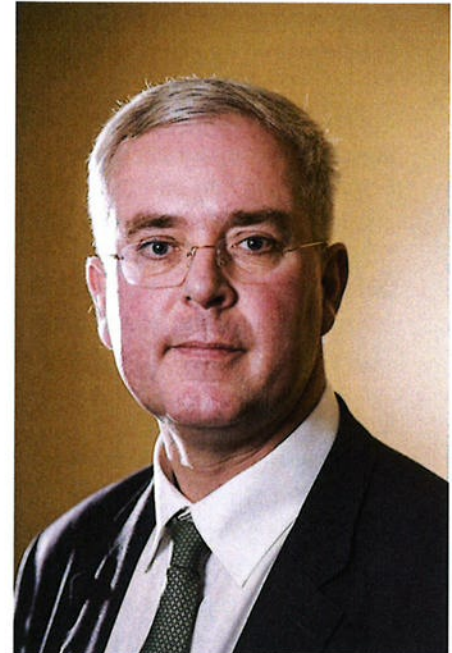
- * 6 rijks-archeologische monumenten
- * 2 rijks-beschermde dorpsgezichten
- * 188 rijksmonumenten
- * 158 gemeentelijke monumenten
- * een groot aantal beeldbepalende panden en
- * ruim 100 immaterieel erfgoed tradities

De gemeente Oirschot werkt vanuit een zestel door de gemeenteraad vastgestelde nota's op het gebied van het erfgoed, waarvan de nota's: 'Erfgoed als identiteit (2018-2028)', 'Religieus Erfgoed Oirschot, Kerk, Kapel, Klooster, Kruis (2023)', de 'Cultuurnota (2023)' waarin onder andere de depotfunctie voor de Oirschotse collecties is geregeld, de 'Nota Immaterieel Erfgoed Oirschot (2023)' en het 'Erfgoed Museum Oirschot (2024)' het belangrijkste zijn.

De gemeente heeft inmiddels flinke stappen gezet als het gaat om het mogelijk maken van het verduurzamen van gemeentelijke monumenten. Ook de orgels zijn onder handen genomen. Inmiddels klinken er in het Boterkerkje en in het Oude Kerkje in Middelbeers weer orgelklanken. De restauratie van het orgel in de Basiliek wordt in juni aanstaande afgerond. De heer Kralt geeft aan dat hij namens de gemeente Oirschot ook opdracht heeft gegeven voor het inventariseren van de kerkschatten van het Boterkerkje (afgerond) en de Basiliek. De Oude Toren in Oostelbeers werd

gerestaureerd. Op zijn initiatief zijn de begraafplaatsen in de gemeente Oirschot geïnventariseerd door de Heemkundekringen Den Beerschen Aard en De Heerlijkheid Oirschot. Het graf van het burgemeestersechtpaar Smulders-Beliën in Middelbeers werd door de gemeente overgenomen en is recent gerestaureerd. Momenteel wordt er gewerkt aan het groot onderhoud van het Oude Raadhuis aan de Markt in Oirschot. Hij is ook betrokken bij het nadenken over de herbestemming van de twee Oirschotse kloosters en het

gemeentehuis met voormalig kantongerecht. Naast deze lijst van activiteiten heeft Theo zich ook ingezet voor het immaterieel erfgoed en voor de historische landschappen.

Theo Kralt benadrukt dat hij erfgoed meer wil gebruiken om de gemeente Oirschot op de kaart te zetten. Immers mensen, cultuur en erfgoed zijn de fundamenteën van de gemeente. Vanaf 1 mei zullen de belangrijkste monumenten op zondagmiddag geopend zijn, zoals de Basiliek, het Oude Raadhuis, het Boterkerkje, de kloosterkapellen aan de Koestraat en de Montfortanenlaan. Hij is vanuit de gemeente en met steun van wethouder Joep van de Ven ook de aanjager voor een nieuw samenwerkingsconcept tussen de erfgoedpartners. Er worden grote stappen gezet om het erfgoed in Oirschot, Oost-, West- en Middelbeers en Spoordonk te behouden voor de toekomst.

Erfgoed Museum Oirschot

De tweede spreekster op de Algemene Vrienden Vergadering was Ineke Strouken, geen onbekende voor ons. Ze haalde herinneringen op aan vijf jaar geleden. Met een team was er maandenlang heel hard gewerkt aan de herinrichting en de schoonmaak van het museum. Ze waren net klaar met boenen en soppen en heel erg moe, toen het bestuur van de Vrienden van het Museum langs kwam. De Vrienden mochten als eerste het heringerichte museum bezoeken. Maar helaas was het museum pas een aantal dagen open, toen alles dicht moest vanwege corona. Dat was een enorme tegenvaller. Maar het museum heeft het overleefd en inmiddels staan wij weer voor nieuwe uitdagingen. De erfgoedorganisaties werken namelijk aan een nieuw samenwerkingsconcept. Het Erfgoed Museum Oirschot. Een kans voor ons museum. In het Erfgoed Platform werken zestien erfgoedpartners samen aan het behoud van het Oirschots en Beerse erfgoed. Voornemen is om meer samen te gaan werken. Samenwerken is een kans om de krachten te bundelen, mens en middelen efficiënt in te zetten en het erfgoed te promoten. Plan is om samen het Verhaal van Oirschot te gaan vertellen. Vergelijk het met het schrijven van een biografie.

De biografie ofwel het levensverhaal van de gemeente Oirschot. Dat Verhaal van Oirschot bestaat natuurlijk uit veel kleinere verhalen. Bij elk verhaal worden monumenten, herinneringsplekken, historische landschappen, tradities en museumvoorwerpen met elkaar verbonden. Als experiment is begonnen met het verhaal van de Mariaverering in Oirschot. Daarover verderop in deze nieuwsbrief meer. Er komt een nieuwe website waar iedereen de verhalen kan lezen en ook verhalen kan toevoegen.

De bedoeling is dat de collectie behorende organisaties nog meer naar elkaar toegroeien. Dit heeft consequenties voor het Museum de Vier Quartieren. Het plan is om samen voor de collectie Oirschot te gaan zorgen en ook om een hedendaags verzamelbeleid te gaan opzetten. Bovendien is het plan om veel meer buiten de museummuren te gaan exposeren en de inwoners van de gemeente optimaal bij exposities te betrekken. Ineke sluit haar betoog af met de veelbelovende woorden: 'Wij houden u op de hoogte!'